

Obavijest roditeljima- Hripavac (Pertussis)

Poštovani,

Zbog pojave hripavca u razredu potrebno je znati slijedeće:

Hripavac ili pertussis ili Veliki kašalj je akutna visoko zarazna bakterijska infekcija dišnog sustava, koja se uglavnom javlja kod dojenčadi i male djece a karakterizirana je napadajima kašlja koji je često najjači noću i može trajati tjednima. Tijek bolesti je postupan, počinje s nespecifičnim simptomima (kao prehlada), zbog čega se u početku, kada je osoba najzaraznija, ne posumnja na hripavac, pa bolesnik neometano širi bolest. Kašalj može biti prisutan i nekoliko tjedana.

Prosječna inkubacija je 9-10 dana (raspon 6-20 dana). Rezervoar bolesti je čovjek.

Uzročnik je bakterija Bordetella pertussis, a put prijenosa je kapljični- govorom, kašljanjem , kihanjem, pjevanjem, itd.

Oboljela osoba je izrazito zarazna u ranom stadiju bolesti kada ima znakove prehlade i na početku kašlja (prva dva tjedna) pa je zbog toga laboratorijsko testiranje (bris nazofarinksa) najbolje je uzeti unutar prva dva tjedna od početka bolesti.

Rizik obolijevanja i komplikacija je najveći u novorođenačkoj /dojenačkoj dobi kod necijepljene djece. Mogu oboljeti i nepotpuno cijepljena mala djeca, starija djeca i odrasle osobe, često i bez izraženih karakterističnih simptoma bolesti.

Moguć je razvoj komplikacija bolesti, što ovisi o dobi, o cjepnom statusu oboljelog , o pravovremenoj dijagnostici i terapiji. Upala pluća je najčešća komplikacija. Kod prethodno cijepljenih, ako se razbole, komplikacije su znatno rjeđe.

Stvorena imunost kod cijepljenih osoba se vremenom značajno smanji ili nestane, kao i zaštita stečena prebolijevanjem. Stoga, novorođenčad neće naslijediti pasivnu imunost (antitijela) od majki, osim u slučaju da je majka cijepljena tijekom trudnoće. Preporuka je stoga da se trudnice nakon 16 tjedna trudnoće cijepu protiv hripavca. Zaštita antitijelima koja novorođenče dobije od majke preko posteljice u idućih nekoliko mjeseci opada i zbog toga je jako važno da novorođenčad bude cijepljena prema kalendaru cijepljenja (u 2., 4., i 6. mjesecu života).

Dodatno, preporučuje se docijepljivanje ukućana koji u kućanstvu imaju dijete mlađe od godinu dana koje nije primilo tri doze cjepiva protiv hripavca.

Radi zaštite starije djece i odraslih koji zbog zdravstvenog stanja imaju povećan rizik od komplikacija hripavca, preporučljivo je docijepiti protiv hripavca imunokompromitirane osobe, osobe prije početka ili u tijeku terapije malignih bolesti, osobe s kroničnom opstruktivnom plućnom bolesti te ostale osobe s kroničnim bolestima prema preporuci liječnika koji liječi osnovnu bolest, ako je tim osobama prošlo više od tri godine od primitka zadnje doze cjepiva protiv hripavca i nemaju kontraindikaciju za cijepljenje.

Učinkovita i sigurna prevencija hripavca je redovno cijepljenje odgovarajućim cjepivima u skladu s Programom obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj.

Oboljele osobe treba izolirati dok se ne završi liječenje antibioticima. Osobe kod kojih se postavi sumnja na bolest ostaju u izolaciji dok se ista ne isključi.

Oboljelog je potrebno izolirati (privremeno udaljiti) iz ustanove (vrtić, škola), i treba izbjegavati kontakt sa malom djecom, dojenčadi (posebice necijepljenom) i trudnicama u zadnjem mjesecu trudnoće.

Nepotpuno procijepljeni kućni kontakti oboljelog -mlađi od 7 godina trebaju biti isključeni iz vrtića, škola i javnih okupljanja tijekom 21 dana od zadnjeg kontakta ili dok oboljela osoba i kontakt ne prime antibiotsku terapiju.

Svim kontaktima oboljelog treba provjeriti cjepni status i docijepiti ih po potrebi.

Bliski kontakti mlađi od 7 godina koji nisu primili 4 doze cjepiva protiv hripavca, odnosno ako nisu primili jednu dozu cjepiva protiv hripavca unazad tri godine trebali bi se cijepiti čim prije nakon izlaganja.

Primjena kemoprofilakse (preventivno uzimanje antibiotika):

Kemoprofilaksa se preporuča, neovisno o cjepnom statusu i dobi, **svim bliskim kontaktima** oboljele osobe, **ako u kućanstvu s kontaktom živi dijete mlađe od godinu dana!**

Primjena kemoprofilakse se također preporuča bliskim kontaktima oboljele osobe:

- **djeci mlađoj od godinu dana**
 - **trudnicama u zadnjem mjesecu trudnoće** (zbog rizika prijenosa na novorođenče)
 - **osobama zaposlenima na radnim mjestima gdje dolaze u kontakt s djecom mlađom od godine dana** (porođajni i dječji odjeli zdravstvenih ustanova, jaslice)
 - **imunokompromitiranim osobama** (npr. osobe oboljele od malignih bolesti na kemoterapiji)
- (Blizak kontakt definira se kao izloženost licem u lice a uključuje kućni ili obiteljski kontakt, ljude koji su prenoćili u istoj sobi s osobom koja je zaražena i ljude koji su imali izravan kontakt s respiratornim, oralnim ili nosnim izlučevinama osobe u koje je potvrđena bolest.)

Kemoprofilaksu se preporuča propisati ukoliko nije prošlo više od 21 dana od zadnjeg kontakta s oboljelom osobom a propisuje je obiteljski liječnik.

Sukladno navedenom:

- **Kemoprofilaksu trebaju uzeti oni učenici iz ovog razreda u čijem kućanstvu živi dijete mlađe od godinu dana. Kemoprofilaksu propisuje djetetov izabrani liječnik.**
- **Svi u razredu trebaju provjeriti cjepni status te se po potrebi docijepiti protiv hripavca. Za provjeru cjepnog statusa možete se obratiti svom obiteljskom liječniku /pedijatru ili Službi za školsku medicinu.**
- **Svaki učenik iz ovog razreda koji razvije prethodno navedene znakove bolesti treba se javiti svojem liječniku uz napomenu da je bio/la izložen hripavcu. Ukoliko se kod učenika utvrdi da se radi o hripavcu javite školi da je vaše dijete oboljelo od hripavca. Dijete oboljelo od hripavca može se vratiti na nastavu i izvanškolske aktivnosti po završenoj terapiji, a o čemu Vam potvrdu izdaje djetetov izabrani liječnik.**